

דף ראשון

בין הדף היומי ופרשת השבוע

ידוע כי הסיבה לנגעים הינה חטא לשון הרע. חטא לשון הרע מקורו בגאווה ובעיקר בחוסר היכולת לפקוח עין טובה על עצמנו וממילא על זולתנו.

לשון הרע כידוע אינו רק על אדם זולתנו אלא גם חפצים ודברים שונים שברא ה' בעולמו בכדי לשרתנו. כך היא ארץ ישראל עליה נענשו המרגלים שדברו דיבה עליהם.

השבוע נציין בעז"ה את תקומת עמנו בארצו.

יש המנסים ח"ו לחפש מומים בארצנו הקדושה, אך לארצנו חזקת הגוף על קדושתה ללא מומים ומאחר ואין כאן עניין ממוני יש לה חזקת גוף כשר.

הרב חנן פורת זצ"ל נהג לומר, כי פעמים רבות בשל ר"ח אייר הנופל בראשון או בשבת לא נקראת הפטרה על פרשיות תזריע ומצורע המקורית אודות נעמן המצורע ואלישע ובמקומה נקראת הפטרת 'מחר חודש' או 'השמיים כסאי'.

הוא אמר שמעבר לקשר הברור שיש בהפטרה לצרעת, יש כאן עניין נוסף הקשור לחיבת הארץ. נעמן שר הצבא כאשר נשלח לטבול בירדן נתמלא חימה שכן נהרות רבות יש לו בדמשק, בסוף כשנשמע לעצת עבדיו טובל ועולה כאשר הוא נרפא מהצרעת.

ארץ ישראל לא מתחרה גיאוגרפית עם שום נוף, נהר וכי"ב וכל המנסים לערוך השוואה מעין זו או תחרות מפספסים את המהות הפנימית שבנופיה של ארץ ישראל מהות זו שלא קיימת באף נוף בעולם.

ישנו פתגם "א"י בלי תורה כגוף בלי נשמה".

כך או אחרת ארץ ישראל היא גוף וככזו היא עומדת בחזקתה ללא מומין ובטהרה וקדושה נצחית.

יהי רצון שנזכה כולנו על תמימותה יופיה קדושתה וטהרתה של ארץ ישראל במעשנו אך לא פחות ואולי יותר גם בשפתינו. אכ"ר.

השבוע אנו קוראים פרשיות תזריע ומצורע. פרשיות אלו מרובות בפרטים, שברובם אין אנו כל כך מצויים בהם.

בין יתר פרטי הדינים ישנן כמה אבני יסוד בהלכות הנגעים.

אחת מאבני יסוד אלו הינה שנגע אינו מטמא אא"כ נולדו בו סימני טומאה או אם הנגע התפשט לאחר הסגר.

אחד מסימני הטומאה הוא שיער לבן הצומח במקום הנגע.

נשאלת השאלה, מה הדין אם הנגע הופיע במקום בו בגוף כבר היה שיער לבן?

שאלה זו בדיוק נדונה בדף היומי הנלמד בעיצומה של ש"ק תזו"מ ממסכת כתובות דף עה:.

הגמרא נסובה על דברי המשנה בדף עה. המדברת על אדם שנשא אישה ונמצאו בה מומים. לפי דין המשנה אם המומים התגלו בעודה בבית הוריה אזי על אביה להביא ראיה שהמומים נוצרו לאחר האירוסין, אחרת הבעל יכול לגרשה בטענת מקח טעות (לא גילו לו את עובדת המומים) ומשכך, אף לא יתחייב שלם כתובה. אם המומים נתגלו רק לאחר שנכנסה לרשות הבעל אזי הבעל צריך להביא ראיה שהמומים היו עוד קודם האירוסין אחרת לא יוכל לטעון מקח טעות.

יש כאן למעשה דילמה בין העמדת ממון על חזקתו והשארת דמי הכתובה בידי הבעל המוחזק בהם לבין העמדת גוף האישה כשלם (חזקה דמעיקרא – כך היה ידוע מאז ומעולם), ללא מומים. בכך נחלקו רבי יהושע ורבן גמליאל. רבי יהושע אומר שמעמידים ממון בחזקתו והאישה לא נאמנת ורבן גמליאל אומר שמעמידים את גוף האישה בחזקת כשר וחזקה זו גוברת.

אבל אומרת הגמרא שכל זאת כאשר יש דילמה ממונית אך במקום שאין דילמה ממונית גם רבי יהושע מסכים שמעמידים את גוף האדם כגוף כשר. והראיה מנגעים שם סובר רבי יהושע לגבי השאלה ששאלנו שאם שיער לבן קדם לנגע האדם טהור כי מעמידים את האדם בחזקת טהרה.